

**MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZERVEZET**

ZÁRÓJELENTÉS

2004/154 sorszámú LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY

Nyíregyháza repülőtér

2004.06.27.

**HA-4361: lajstromjelű
Jantár Std: típusú vitorlázó repülőgép**

A szakmai vizsgálat célja légiközlekedési baleset és a repülőesemény okának, körülményeinek feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megítélése. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítása.

**MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZERVEZET**

Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8.

LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY ZÁRÓJELENTÉS

POLÉBISZ sorszám:	2004/154
MRSZ-BISZ eseményszám:	21/2004
Üzembentartó:	Magyar Repülő Szövetség
Tulajdonos:	MRSZ Nyíregyházi Rep. és Eje. Klub
Gyártó:	PZL Bielsko-Bialo
Típus:	Jantar Standard
Lajstromjele:	HA-4361
Az eset helye:	Nyíregyháza-repülőtér
Eset ideje:	2004. június 27. 12 óra 30 perc
Eset kategóriája:	esemény (gépsérülés)

ÁTTEKINTÉS

A repülőtér körzetében a gép nem tudott kiemelkedni és leszálláshoz igyekezve a 3. forduló helyén, bal szárnyvéggel egy fának ütközött. A szárnyvég sérült, de azért rendben leszállt a repülőtéren. A PoLéBiSz az esemény vizsgálatát üzemeltetői hatáskörbe utalta.

A MRSZ-BISZ vezetője, egyszemélyes kivizsgáló szakbizottságot (a továbbiakban KSzB) jelölt ki.

A KSzB vezetője: Spang Ferenc   Repülésbiztonsági főmunkatárs

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja és eredménye: 2004. december 02.

Amely szerint az eseményt a pilóta rossz kiszámítása okozta.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1.A repülés lefolyása: Távrepülés céljából vontatva, a leoldás után elmerült, amiért is a reptéri leszállásra határozta el magát. A harmadik forduló helyén a bal szárnyvéggel egy lombos fának ütközött, majd rendben leszállt.

1.2.Személyi sérülések: Személyi sérülés nem történt.

1.3.A légitármű rongálódás: A bal szárny torziós orrborítása a csűrőközép tájékán kb. 40 cm hosszán és 15 cm mélységben sérült.

1.4.Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5.Személyzet adatai:

1.5.1. A pilóta adatai:

Szakszolgálati engedélye:	08-7103
Kora, neme:	27 éves, férfi
Képesítése:	vit. mot pilóta
Jogosítása:	nincs
Szakmai érvényessége:	2004.08.28.
Eü. érvényessége:	2008.08.
Összes repült ideje:	190 óra
Összes felszállása:	300
Típuson repült ideje:	25 óra
Típuson felszállása:	35
Utolsó hónapban felszállása:	3
Utolsó napon felszállása:	1
Egyéb megjegyzés:	200 óra motoros

1.6.Légijármű adatai:

1.6.1. A törzs adatai:

Típusa:	Standard Jantár
Lajstromjele:	HA-4361
Gyári száma:	B-692
Gyártó ország:	Lengyelország
Gyártó vállalat:	PZL Bielsko-Biello
Gyártási év:	1975
Alkalmassági biz. száma:	nincs adat
Érvényessége:	2005.05.

Összes felszállás		Összes repült idő
-gyártás óta:	1680	2600 óra
-karbantartás óta:	20	15 óra

Üres tömege: 256 kg max.felszálló tömege: 385 kg
Ülésterhelés: megengedett min: 65 kg max: 110 kg tényleges:100 kg
Súlyponthelyzet: megengedett határon belül.

1.7.Meteorológiai adatok: hőmérséklet 28°C, szél 240°-ról 2-3 m/s, látás 25 km, felhő 2/8

1.8. Navigációs berendezések: A típusnak megfelelő alap berendezések.

1.9. Összeköttetés: kétoldali rádiókapcsolat.

1.10. Repülőtéri adatok: Nyíregyháza érvényes üzemeltetési engedéllyel rendelkezett.

1.11. Légijármű adatrögzítők: A típusra nincs rendszeresítve.

1.12. A roncsra és a földetérésre vonatkozó adatok: bal szárnyvég orrborítása 40 cm hosszán és 15 cm mélységben sérült.

1.13. Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai: Nem volt szükség igazságügyi orvos szakértői vizsgálatra.

1.14. Tűz: Nem keletkezett.

1.15. A túlélés lehetősége: Életre veszélyes helyzet nem alakult ki.

1.16. Próbák és kísérletek: Próbákra és kísérletekre nem volt szükség.

1.17. Szervezetek jellemzése: Klubüzem, 112 km-es háromszögrepülés MVK szervezés szerint.

1.18. Kiegészítő adatok: Beszerzésére nem volt szükség.

1.19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek: Hagyományos, bevált módszerekkel történt a kivizsgálás.

2. Elemzés

Több gépet vontattak fel 112 km-es háromszög megrepülése céljából, és ezek a gépek a repülőtértől keletre termikáltak. A 4361-es lajstromjelű Jantár elmerült, ezért visszaindult a repülőtérre leszállni. A szemtanúk és a pilóta elmondása szerint, erősen merült és a 3. forduló helyén kb. 20-25 m magasságban bal fordulóban, bal szárnyvéggel egy fa koronájával ütközött. Az ütközés a szárny orrészén a csűrőközép

vonalaiban sérülést okozott, de a repülőgép még vezethető maradt és a pilóta rendben leszállt a repülőtéren.

Figyelembe véve a közel fél méter hosszúságú és majdnem a főtartóig behatoló sérülést, megállapítható, hogy a gépnek lényegesen nagyobb volt a sebessége a normál utazó vagy besiklási sebességnél. A nagyobb sebességet támasztja alá az a tény is, hogy az ütközés dacára is beért a repülőgép a repülőtérré és ott rendben leszállt. Ugyanis az utazósebesség környékén lombos fával történő ütközés ilyen jelentős sérülést nem okoz, másrészt pedig biztosan beperdíttette volna a repülőgépet, amiből az ott helyben leesett volna.

3. Következtetések

A vitorlázógép pilótája az előírtnál alacsonyabban hajtotta végre a harmadik fordulót, és pedig azért, mert a magasságát indokolatlanul a sebesség növelésére használta fel. Tekintve, hogy a vitorlázó repülésben –különösen a teljesítményrepüléseknél- a hazai szabályok nem rögzítik pontosan a fordulók földrajzi elhelyezkedését, helytelenül választotta meg a forduló helyét is.

Így fordulhatott elő, hogy még ebben a magasságban és ennél a sebességnél is egyenes vonalú repülésben elért volna a repülőgép a fa felett, azonban amikor azt bedöntötte és a bal szárny lejjebb (alacsonyabbra) került, menthetetlenül bekövetkezett az ütközés.

4. Biztonsági ajánlások

Az eset kapcsán külön biztonsági intézkedés kiadására nincs szükség. Azonban az eseményt és az abból levonható következtetéseket ismertetni kell az elméleti képzéseken, de nem csak a teljesítményrepülőknél, hanem a teljes hajózó állomány előtt.

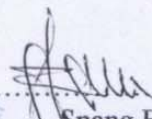
5. Függelék

Mellékelve: 1 lap: 2 db fénykép

A mellékletek már korábban a zárójelentés-tervezethez csatolva.

Budapest, 2005. február 04.

Spang Ferenc
KSzB vezető